

CS. KOVÁCS MÁRTA
Kétszólamú

Ha kilenc és tíz között ígérte, akkor csak tíz után jön értem.

Megszoktam. Minden fontosabb neki, mint én.

Mindegy, ráérünk. Ha náluk vagyok, úgymint csak hallgat. Hadd beszéljen az öregasszony. Ő meg főzi az ebédet.

Én már nem főzök, nincs kire. Csináltam eleget. Férj, gyerek, meg a Mami, őt is fölhoztuk Pestre. Az egész az én nyakamban. Persze, hogy mindig kórházban kötöttem ki. Ott aztán altattak, hetekig. Az a legegyszerűbb.

Közben az elvtársak kölykeit tanítottam. Könyvtárat csináltam nekik, no hiszen. Azóta biztos szét-hordták. Volt időm kiismerni őket. A gyerekek még hagyján, de a belügyes szülők... mindig féltem tőlük.

Egyedül maradtam. Még hogy barátok? Árulók. Eleinte jöttek. Most már felém se néz senki. Ez jár az özvegyeknek.

Szemüveg, kulcs... itt ne felejtsem.

Rámegy az egész vasárnapja a főzésre. Na persze, a férfiak elvárják. Hiába mondom neki, hogy ne csinálja. És ne bízson senkiben. Csak azért, mert a férje? Attól még idegen. Sose tudhatja az ember, kiben mi lakik.

Nem szereti hallani. Az apját is isteníttette. Nem tud semmit a világról. Azt hiszi, hálás lesz neki valaki?

Nem sütök már, minek a sütemény, úgyse értékeli senki.

Hol a meleg mellényem? Itt volt. Most nincs. Tessék, mindig mondom, bejár ide valaki.

Beköltözött a házba valami Balogh. Így hívták azt a házmestert is, még amikor az Egyetem utcában laktunk. Besúgó volt, mint ez a Vincze a szomszéd-ban. Na, annak a házmesternek a pereputtya lehet ez a Balogh. Utánam jöttek.

Most mondaná, hogy hány Balogh van Budapesten. Meg hogy ötven év telt el. Ugyan már. Semmi nem véletlen.

Ha elkezdek valamit, rögtön jön az orvossal. Meg hogy beszédtem-e a gyógyszerrel. Nem kell.

Tudom én, így jár, aki tisztán lát. Gyógyszert neki, hogy elhallgasson.

Ne mondjam az igazságot. Tűrjem szó nélkül, hogy bejárnak a lakásomba.

Ő nem ismeri ezeket. Szerencsére. Mert mi megvédtük. Eldöntöttük az apjával. Még a születése előtt, és be is tartottuk.

Hallgattunk. Mint a sír.

Mindenről, ami előtte volt. Istenről is, az nehezen ment. A Mami sehogy se értette. Az apja történetét is csak '89-ben mertük elmondani. Hogy előttünk azé a vérbíróé volt a lakás, arra maga jött rá valahogy.

Most meg tessék. Nem akar hallani semmit. Pedig elmondanám. Az elejétől a végéig. Ha hazajönne, és itt maradna egy-két éjszakára beszélgetni. Megtehetné, gyereke sincs, nem köti semmi.

Bezzeg ezek itt vannak. Ugyanúgy, mint régen. Tudom, mire megy ki. A lakás kell nekik. Naná, 120 négyzetméter, az Új Lipótvárosban.

Nem volt elég a tanya, meg a ház, meg az életünk. Senki nem segít visszaszerezni. Legalább a házat.

Mindenki mindent elfelejtett. Én nem.

Hányszor könyörögtem, hogy vigyen haza a falumba, a sírkereszt miatt. Mindig csak majd. Az öcsém, na, az is levizsgázott. Mit ugrálok, nem is ismertem a nagyapámat. Attól még? Megdőlt a kereszt, helyre kellett rakni.

Jó sokba került. Azt is egyedül fizettem.

Az apámat a saját tanyájáról rugdosták ki a szerbek. Ezt nem lehet megbocsátani, nekem ne mondják. Még a templomban se.

Nem haragszom, és nem bántok senkit. Csak nem tudok megbocsátani. Nem is akarok.

Ez a lakás lett helyette. A kárpótlási jegyből. Most erre fáj a foguk. Járnak-kelnek, hogy összezavarjanak. Csak bírjam még egy darabig.

A szemüveg... az előbb a kezemben volt. Anélkül nem tudok elmenni.

A legnagyobb baj az, hogy butulok. A sok gyógyszer, meg az elektrosokk. Ahány kórház, annyi zárójelentés, annyi diagnózis. Itt van mind, a fiókban.

Most is egyszerű lenne, mi? Be a kórházba. Ha én nem leszek itt, ezek mindent elvesznek. Ő meg mindent odaad. Sose állt ki magáért.

Néha megsajnálom. Én aztán ismerem. Tudom, segíteni akar. Nem veszi észre, hogy nem kell. Én jól vagyok. Az se kell, hogy szeressenek. Harcolok. Már nem félek. De ő más. Vele baj lesz. Előbb-utóbb ráfarag. A Mami volt ilyen.

Megint vasárnap, megint a konyhában. Csupa él, csupa hegyes sarok, csupa nem. Nem ütközni, nem

bántani, nem cáfolni, nem haragudni, nem sértődni. Figyelni és közben másra gondolni, gyorsan, amíg lehet. Apára, ahogy tartja a sátrat a hirtelen jött homokvihárban, félmeztelenül. A bőre érdes lett, a pórusaiba evődtek a szemcsék. Abban az évben töltötték föl a hatalmas nádast, és eltűntek a békák.

Most odanézni, jelezni, hogy figyelek. Mosoly, bólintás, értem, te így látod. Anya, férfiak, tényleg ilyenek. Nem zavar, szeretem őket. Szeretek főzni is. Igen, emlékszem, mindig délután lett, mire elmosogattunk, de akkor is volt vasárnapi ebéd... Rendben, majd vigyázok. Nem, nem hiszem, hogy külön bankszámlát kellene nyitnom. Én itthon szeretek aludni, ez az otthonom. Ők a családom. Nem, nem várom, hogy hálásak legyenek. El tudom dönteni, hidd el. Kérlek, Anya. Senki nem akar bántani. Nyugodj meg, ők is szeretnek, csak néha nem tudnak válaszolni, amikor olyanokat mondasz... Tudom, te nem úgy gondoltad, nem tehetsz róla, nem is ezért mondtam, ne haragudj, ne, kérlek, ne....

A szeme most már egészen matt lett. Mintha tejet öntöttek volna a kékjébe, nem lehet mögé látni. Ha ránézel, visszalök, ha kinyitod, elnyel. A keze minden

deformált ujjpercét ismerem... valami köszvényféle, még ez is, nem elég a többi...

Besüt a nap, együtt vagyunk, ne félj, nincs semmi baj. A fotelból rálátsz a nagy fenyőre, nézd, megjöttek a cinkék, szedegetik a tobozból a magot. Mindjárt itt a tavasz.

Igen, elmúlt az idő. Szép lenne csak úgy velem múlni, nem beszélni, elfogadni, megnyugodni.

Hogy ne táncoljon borotvaélen a hallgatásunk. Ne nyíljon az örvények torka. Ne legyünk egymásnak vesszőfutás. Ne legyen mindig nem.

Könyörgöm, Anya. Csak egy kicsit legyünk csöndben, mint a fák.

Nem akar hallani. Pedig el kell mondani. Azt, hogy elveszik. Tőle is el fogják venni, tudom.

Skizoaffektív betegség? Ez az utolsó diagnózis. Ha én beteg vagyok, akkor mindenki az. Mehet az egész ország a pszichiátriára.

Mi a panaszom? Az, hogy már nem tudok verset mondani. Se énekelni.

Nevetett. Nincs ebben semmi nevetséges. „Vigyél haza. Most, azonnal.”

ACSAI ROLAND

Csillagok, fekete lyukak

Békalencsét gyűjtöttünk a kacsáknak –

Zöld csillagokként lebegtek a vízen,
Lábunk elé feszült tejútjuk.

Közöttük itt-ott fekete lyukak,
Kihunyot égitestek: az ebihalak pipáló szájai.

Ők nyelték el gyerekkorom.

A mezei tücsök

1.
Fűszállal piszkáltuk ki
Ezt a bikanyakú Orpheuszt

Arasznyi alvilágából.

2.
Befőttesüvegbe tettük,
Mintha ciripelését akartuk

Volna eltenni télire.